

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

Факультет іноземної та слов'янської філології

Кафедра англійської філології та лінгводидактики

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету іноземної та
слов'янської філології

Андрій КОВАЛЕНКО

«29» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методика навчання англійської мови

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань 01 ОСВІТА/ПЕДАГОГІКА

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 014 Середня освіта (Географія)

(шифр і назва)

Освітньо-професійна програма Середня освіта (Географія. Англійська мова)

(назва)

Мова навчання українська, англійська

Погоджено

науково-методичною комісією

факультету іноземної та

слов'янської філології

«29» серпня 2024 р.

Голова

Громова Н.В., к.пед.н., доц.

Суми - 2024

Розробники:

1. **Докашенко Т.В.**, викладач кафедри англійської філології та лінгводидактики

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри англійської філології та лінгводидактики

Протокол № 1 від «29» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

Подосиннікова Г.І., к.пед.н., доцент

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Бакалавр	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
4-й		-й	
Семестр			
7-й		-й	
Лекції			
10 год.		год.	
Практичні, семінарські			
22 год.		год.	
Лабораторні			
20 год.		год.	
Самостійна робота			
96 год.		год.	
Консультації:			
2 год.		год.	
Загальна кількість годин - 150			Вид контролю: екзамен

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Методика навчання англійської мови» є однією з основних дисциплін, яка вивчається у педагогічному університеті, що зумовлено професійною значущістю знань, умінь та навичок із практики мовлення як фахової дисципліни. Навчальна дисципліна «Методика навчання англійської мови» входить до переліку обов'язкових компонентів освітньо-професійної програми Середня освіта (Географія. Англійська мова) підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю 014 Середня освіта (Географія) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, яка розроблена та внесена кафедрою англійської філології та лінгводидактики Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка. Навчальна дисципліна «Методика навчання англійської мови» входить до циклу навчальних дисциплін «1.2. Цикл професійної підготовки».

Програма навчальної дисципліни розроблена з урахуванням принципів гуманізації та демократизації освіти, на основі концепції полікультурності; базується на новітніх теоретичних здобутках і практичному досвіді в галузі укладання програм.

Відбір змісту програми (теми, функції, поняття, структури) здійснюється за такими методичними принципами: систематичності і послідовності, ускладнення, формування позитивної мотивації навчання, професійної орієнтації, свідомості і міцності засвоєння.

Мета викладання навчальної дисципліни «Методика навчання англійської мови»: формування у майбутніх вчителів іноземної мови професійної компетентності (тобто здатності ефективно навчати іноземної мови в результаті обізнаності у науково обґрунтованих методах, технологіях, прийомах) та професійно-комунікативної компетентності (тобто здатності до практичного володіння виучуваною іноземною мовою в ситуаціях професійного спілкування).

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких визначених освітньо-професійною програмою **загальних компетентностей**:

ЗК 3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 5. Здатність до професійного спілкування державною та англійською мовами.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Навчальна дисципліна спрямована на формування таких визначених освітньо-професійною програмою **предметних компетентностей спеціальності**:

Навчальна дисципліна спрямована на формування визначеної освітньо-професійною програмою **інтегральної компетентності, а саме**: здатність

розв'язувати складні спеціалізовані завдання й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) школі закладів загальної середньої освіти.

ПК 5. Здатність реалізовувати ефективні підходи (особистісно орієнтований, діяльнісний, компетентнісний) до викладання іноземної мови на підставі передового вітчизняного й міжнародного досвіду.

ПК 8. Здатність дотримуватися сучасних мовних норм з іноземної та державної мови, володіти іноземною мовою на рівні не нижче С1, використовувати різні форми і види комунікації в освітній діяльності, обирати мовні засоби відповідно до стилю і типу тексту.

ПК 14. Здатність доцільно застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання, створювати навчально-методичне забезпечення (обладнання) для проведення занять з фахових дисциплін.

ПК 15. Здатність комунікувати з колегами у галузі географії, англійської мови і методики їх навчання щодо наукових та освітніх досягнень як на загальному рівні, так і на рівні спеціалістів, здатність робити усні та письмові звіти, обговорювати наукові теми державною та англійською мовою.

ПК 16. Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній та письмовій формах державною мовою, іноземною мовою, володіти методикою розвитку зв'язного мовлення учнів у процесі говоріння й підготовки творчих робіт.

ПК 17. Здатність застосовувати теоретичні знання для формування практичних навичок під час проведення навчальних та виробничих практик. Використовувати професійно-орієнтовані знання й практичні навички з географії, англійської мови для дослідження природних та соціальних явищ і процесів, природних об'єктів.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Навчальна дисципліна «Методика навчання англійської мови» передбачає попереднє вивчення дисципліни «Англійська мова» та вивчення дисципліни «Методика навчання англійської мови» на 3 курсі.

3. Результати навчання за дисципліною

Знання		ПРН 3. Уміє оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності.
Уміння	ПРН 3. ПРН 7.	ПРН 7. Знає, розуміє і демонструє здатність реалізовувати теоретичні й методичні засади навчання англійської мови в базовій середній школі.
Комунікація:	ПРН 12. ПРН 18. ПРН 19. ПРН 21.	ПРН 12. Володіє основами професійної культури, здатний створювати, редагувати й перекладати тексти професійного змісту державною та англійською мовами. ПРН 18. Застосовує здобуті теоретичні знання для формування практичних навичок під час проведення навчальних та виробничих практик. ПРН 19. Володіє сучасними методами та прийомами навчання географії та англійської мови в закладах освіти; ПРН 21. Знає та розуміє сучасні мовні норми, особливості використання мовних одиниць англійської мови у певному контексті.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
А	Вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань.
В	Вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну

	інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці.
С	Недостатньо повне засвоює навчальний матеріал, намагається застосовувати знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці. засвоєння матеріалу
Д	Володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знайомий з основними поняттями навчального матеріалу.
Е	Частково володіє навчальним матеріалом, не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації має елементарні нестійкі навички виконання завдання
Ф	Має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускається суттєві помилки.
FX	Не володіє навчальним матеріалом

Розподіл балів

Поточний контроль				Разом	Сума	Підсумковий (екз.)	Загальна сума
РОЗДІЛ 1	РОЗДІЛ 2	РОЗДІЛ 3	РОЗДІЛ 4				
Поточний контроль				50	75	25	100
20	20	5	5				
Контроль самостійної роботи				25			
10	10	2,5	2,5				

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання результатів навчання є: тести, презентації, завдання виконані на лабораторному занятті, виконання індивідуальних завдань тощо.

6. Програма навчальної дисципліни

7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Методика формування мовних компетентностей

Тема 1.1. Методика формування іншомовної фонетичної компетентності (Іншомовна фонетична компетентність як мета навчання фонетики у школі. Зміст та принципи навчання іншомовної вимови. Шкільний фонетичний мінімум. Етапи формування фонетичної компетентності. Вправи і завдання для формування фонетичної компетентності. Контроль рівня сформованості фонетичної компетентності).

Тема 1.2. Методика формування іншомовної лексичної компетентності (Структура іншомовної лексичної компетентності. Поняття: активний і пасивний мінімуми, реальний і потенційний словники, репродуктивна та рецептивна лексична навичка. Мета та зміст навчання лексики на різних ступенях. Етапи формування репродуктивних лексичних

навичок іншомовного мовлення. Вправи і завдання для формування лексичної компетентності).

Тема 1.3. Методика формування іншомовної граматичної компетентності (Загальна характеристика іншомовної граматичної компетентності. Шкільний граматичний мінімум. Етапи формування граматичної компетентності. Вправи і завдання для формування граматичної компетентності)

Тема 1.4. Формування іншомовної компетентності в техніці читання та техніці письма (Загальна характеристика компетентності у техніці письма. Етапи формування компетентності у техніці письма. Вправи і завдання для формування компетентності у техніці письма. Загальна характеристика компетентності у техніці читання. Етапи формування компетентності у техніці читання. Вправи і завдання для формування компетентності у техніці читання)

Розділ 2. Методика формування мовленнєвих компетентностей

Тема 2.1. Методика формування іншомовної компетентності в аудіюванні (Загальна характеристика компетентності в аудіюванні. Фактори впливу на формування компетентності в аудіюванні. Види аудіювання. Вимоги до аудіотекстів. Етапи формування компетентності в аудіюванні. Система вправ і завдання для формування компетентності в аудіюванні. Засоби формування компетентності в аудіюванні).

Тема 2.2. Методика формування іншомовної компетентності в читанні (Загальна характеристика компетентності у читанні. Фактори впливу на формування компетентності у читанні. Види читання. Вимоги до текстів для читання. Етапи формування компетентності у читанні. Система вправ і завдання для формування компетентності у читанні. Засоби формування компетентності у читанні).

Тема 2.3. Методика формування іншомовної компетентності в говорінні (Загальна характеристика іншомовної компетентності в говорінні. Формування іншомовної компетентності в діалогічному мовленні. Загальна

характеристика іншомовної компетентності в діалогічному мовленні. Фактори впливу на формування компетентності в діалогічному мовленні. Типи діалогів. Етапи формування компетентності в діалогічному мовленні. Підсистема вправ і завдання для формування компетентності у діалогічному мовленні. Формування іншомовної компетентності у монологічному мовленні. Загальна характеристика іншомовної компетентності в монологічному мовленні. Фактори впливу на формування компетентності в монологічному мовленні. Типи монологів. Етапи формування компетентності у монологічному мовленні. Підсистема вправ і завдання для формування компетентності у монологічному мовленні).

Тема 2.4. Методика формування іншомовної компетентності в письмі (Методика формування іншомовної компетентності у письмі. Загальна характеристика компетентності у письмі. Фактори впливу на формування компетентності у письмі. Типи письма і жанри писемного спілкування. Етапи формування компетентності у письмі. Система вправ і завдання для формування компетентності у письмі)

Розділ 3. Методика формування іншомовної лінгвосоціокультурної навчально-стратегічної компетентностей

Тема 3.1. Методика формування іншомовної лінгвосоціокультурної компетентності (Особливості іншомовного міжкультурного спілкування. Загальна характеристика іншомовної лінгвосоціокультурної компетентності та її компонентів. Етапи формування лінгвосоціокультурної компетентності. Вправи і завдання. Засоби формування лінгвосоціокультурної компетентності)

Тема 3.2. Методика формування іншомовної навчально-стратегічної компетентності (Методика формування навчально-стратегічної компетентності. Загальна характеристика навчально-стратегічної компетентності. Етапи формування навчально-стратегічної компетентності. Вправи і завдання для формування навчально-стратегічної компетентності)

Розділ 4. Організація і забезпечення процесу формування іншомовної комунікативної компетентності в учнів ЗЗСО

Тема 4.1. Організація і забезпечення процесу формування іншомовної комунікативної компетентності в учнів ЗЗСО (Планування навчального процесу з іноземних мов і культур. Організаційні форми навчання іноземних мов і культур. Вимоги до уроку іноземної мови і культури. Аналіз уроку іноземної мови і культури. Індивідуалізація процесу формування іншомовної комунікативної компетентності. Самостійна та автономна робота учнів у навчанні іноземних мов і культур. Позакласна робота з іноземних мов і культур)

7.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост.р		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост. робота
РОЗДІЛ 1. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ МОВНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ												
Тема 1.1. Методика формування іншомовної фонетичної компетентності	14	2	2	2		8						
Тема 1.2. Методика формування іншомовної лексичної компетентності	12		2	2		8						
Тема 1.3. Методика формування іншомовної граматичної компетентності	12		2	2		8						
Тема 1.4. Формування іншомовної компетентності в техніці читання та техніці письма	14		2	2		10						
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ МОВЛЕННСВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ												
Тема 2.1. Методика формування іншомовної компетентності в аудіюванні	14	2	2	2		8						
Тема 2.2. Методика формування іншомовної компетентності в читанні	12		2	2		8						
Тема 2.3. Методика формування	14	2	2	2		8						

іншомовної компетентності в говорінні												
Тема 2.4. Методика формування іншомовної компетентності в письмі	12		2	2		8						
РОЗДІЛ 3. МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ЛІНГВОСОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ТА НАВЧАЛЬНО-СТРАТЕГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ												
Тема 3.1. Методика формування іншомовної лінгвосоціокультурної компетентності	14	2	2			10						
Тема 3.2. Методика формування іншомовної навчально-стратегічної компетентності	12		2			10						
РОЗДІЛ 4. ОРГАНІЗАЦІЯ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УЧНІВ ЗЗСО												
Тема 4.1. Організація і забезпечення процесу формування іншомовної комунікативної компетентності в учнів ЗЗСО	18	2	2	4		10						
Консультація	2				2							
Усього годин	150	10	22	20	2	96						

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Методика формування іншомовної фонетичної компетентності	2	
2	Методика формування іншомовної лексичної компетентності	2	
3	Методика формування іншомовної граматичної компетентності	2	
4	Формування іншомовної компетентності в техніці читання та техніці письма	2	
5	Методика формування іншомовної компетентності в аудіюванні	2	
6	Методика формування іншомовної компетентності в читанні	2	
7	Методика формування іншомовної компетентності в говорінні	2	
8	Методика формування іншомовної компетентності в письмі	2	
9	Методика формування іншомовної лінгвосоціокультурної компетентності	2	
10	Методика формування іншомовної навчально-стратегічної компетентності	2	
11	Організація і забезпечення процесу формування іншомовної комунікативної компетентності в учнів ЗЗСО	2	
Разом		22	

Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Методика формування іншомовної фонетичної компетентності	2	
2	Методика формування іншомовної лексичної компетентності	2	
3	Методика формування іншомовної граматичної компетентності	2	
4	Формування іншомовної компетентності в техніці читання та техніці письма	2	
5	Методика формування іншомовної	2	

	компетентності в аудіюванні		
6	Методика формування іншомовної компетентності в читанні	2	
7	Методика формування іншомовної компетентності в говорінні	2	
8	Методика формування іншомовної компетентності в письмі	2	
9	Організація і забезпечення процесу формування іншомовної комунікативної компетентності в учнів ЗЗСО	4	
Разом		20	

8. Рекомендовані джерела інформації

1. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / наук. ред. С.Ю.Ніколаєва. К.: Ленвіт, 2003. 273 с.
2. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник / Бігич О.Б. та ін. / за заг. ред. С.Ю.Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2013. 590 с.
3. Курсова робота з методики викладання іноземних мов: посібник / Бігич О.Б. та ін.; під кер. С.Ю. Ніколаєвої, С.В.Гапонової. К.: Ленвіт, 2003. 96 с.
4. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5 – 9 класи. МОН, 2017.
5. Паршикова О.О. Комунікативно-ігровий метод навчання іноземної мови учнів початкової загальноосвітньої школи. Донецьк : Вид-во «Вебер», 2009. 296 с.
6. Практикум з методики викладання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: навч. посібник / Бігич О.Б. та ін. / за ред. С.Ю.Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2016. 402 с.
7. Педагогічна практика з методики викладання іноземних мов: посібник / Бігич О.Б. та ін.; під кер. С.Ю.Ніколаєвої та В.В.Черниш. К.: Ленвіт, 2003. 250 с.
8. Практикум з методики викладання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: навч. посібник / Бігич О.Б. та ін. / за ред. С.Ю.Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2016. 402 с.
9. Редько В.Г. Лінгводидактичні засади навчання іноземної мови учнів початкової школи. К.: Генеза, 2007. – 136 с.
10. Роман С.В. Методика навчання англійської мови у початковій школі. К. : Ленвіт, 2005. 208 с.
11. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах : колективна монографія / С. Ю. Ніколаєва, Г. Е.Борецька, Н. В. Майер, О.М.Устименко, В. В. Черниш та

ін.; за ред. С. Ю.Ніколаєвої; техн. ред. І. Ф. Соболевої. Київ : Ленвіт, 2015. 444 с.

12. Чинна модельна навчальна програма з іноземної мови для 5–9 класів авторів Зимомря І. М., Мойсук В. А. та ін. МОН, 2021.

13. Чинна модельна навчальна програма з іноземної мови для 5–9 класів авторів Редько В. Г., Шаленко О. П. та ін. МОН, 2021.

14. Harmer J. How to Teach English: An introduction to the practice of English language teaching. Harlow: Addison Wesley Longman Limited, 1998. 198 p.

15. Harmer J. The Practice of English Language Teaching. Harlow: Longman, Pearson Education Limited, 2001. 371 p.

16. Richards J. C. Communicative Language Teaching Today. Cambridge: Cambridge University Press, 2006.

17. Urr P. A Course in English Language Teaching. Cambridge: Cambridge University Press, 2012.

18. Статті в номерах журналу «Іноземні мови» (Київ: Ленвіт, Вид-во КНЛУ).

Інформаційні ресурси

1. <http://www.mon.gov.ua/ua/activity/education/56> – сайт Міністерства освіти та науки України: дошкільна та середня освіта
2. <http://ru.osvita.ua/doc/files/news/87/8793/im.pdf> – навчальні програми для середніх навчальних закладів з предмету «Іноземна мова»
3. <http://www.nataliya-ponomareva.edukit.lg.ua/.../pidruchnik...>
<http://ubd.org.ua/ru/resources> – список підручників з іноземної мови для середніх навчальних закладів, рекомендованих МОН України
4. <http://www.coe.int> – офіційний сайт Ради Європи (див.: Common European Framework of Reference for Languages)
5. <http://www.twirpx.com/file/612403/> – Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти
6. <http://methods.knlu.kiev.ua> – сайт кафедри методики Київського національного лінгвістичного університету
7. <http://www.twirpx.com> – бібліотека науково-методичних джерел
8. <http://www.dissercat.com> – бібліотека авторефератів і дисертацій
9. <http://www.britishcouncil.org.ua> – сайт Британської Ради в Україні
10. www.goethe.de/ins/ua/kie/ukindex.htm – сайт Гете Інститут в Україні
<http://www.eun.org> – європейська шкільна мережа

**9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення,
використання яких передбачає навчальна дисципліна
(за потребою)**